

**CRNA GORA
VRHOVNI SUD**

**IZVJEŠTAJ O RADU SUDOVA I AKTIVNOSTI NA ISPUNJENJU MJERILA IZ
POGLAVLJA 23 I 24**

EFIKASNOST RADA

OPŠTI PREGLED

Crnogorski sudovi su 2017. godinu počeli sa **32.305** predmeta, primili su **101.644**, a završili **91.400**, dok je ostalo neriješeno **40.780** predmeta ili **30,85%**.

Za napomenuti je da je od ukupnog broja neriješenih predmeta čak **10.743** predmeta Upravnog suda koji je u 2017. godini postupao bez troje sudija koji nisu mogli biti izabrani, zbog čega je procenat neriješenih predmeta na ukupnom nivou svih sudova veći za **10**. Upravo ažurnost Upravnog suda od svega **37,46%** uzrok je što su svi crnogorski sudovi u konačnom riješili **91,51%** predmeta u odnosu na priliv. Ogromnog priliva tužbi posljedica je Odluke Ustavnog suda kojom su ukinute odredbe Zakona o dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti kojim je majkama bilo priznato pravo na naknadu po osnovu rođenja troje ili više djece.

Priliv predmeta kod sudova bio je veći u odnosu na 2016. godinu za **4,27%**, a broj riješenih predmeta takođe veći u odnosu na 2016. godinu za **0,95%**.

Prosječni mjesečni priliv po sudiji iznosio je **33,97** predmeta godišnje. Prosječna opterećenost po sudiji je bila **530.03** predmeta od kojih je **366,51** završeno. Broj nezavršenih predmeta na godišnjem nivou po sudiji je **163,53** predmeta.

Rezultati crnogorskih sudova u pogledu kvaliteta rada su najbolji do sada. Od ukupno **91.400** sudskih odluka njih **8277** ili **72,62%** je potvrđeno, a svega **1934** odluka ili **16,97%** je ukinuto ili svega **2.12%** od ukupnog broja donijetih sudskih odluka.

dok je **5,22%** djelimično potvrđeno/preinačeno/ukinuto. Ukoliko posmatramo rezultate iz 2016. godine kada je procenat ukinutih odluka bio **21,02%**, očigledno je da je poboljšanje od **3%** potvrda kontinuiranog unapređenja kvaliteta rada sudija, a već značajno poboljšanje kvaliteta od **6%** ako uporedimo sa brojem potvrđenih odluka sudova u 2014. godini (**66,13%**).

Odluke su rađene u zakonskom roku, odnosno samo **0,69%** ili **417** odluka je urađeno van zakonskog roka, što je najbolji rezultat do sada i **čak cijeli procenat više** u odnosu na **2014.** godinu kada je takvih odluka bilo **1,69%** ili **čak 5% više u odnosu na 2013.** godinu (**5,72%**). U prošloj godini je npr. Apelacioni sud Crne Gore sve svoje odluke donio u zakonskom roku, dok konačni ishod sudova narušava Viši sud u Podgorici sa **58** odluka urađenih nakon zakonskog roka i Osnovni sud u Herceg Novom sa **158** takvih odluka.

Kada je riječ o trajanju postupka na nivou svih sudova, od **91.400** riješenih predmeta njih **59,64%** riješeno je do 3 mjeseca, **15,75%** do 6 mjeseci, **9,12%** do 9 mjeseci, **5,48%** do godinu, dok je u **10,01%** ili svega **9.156** predmeta postupak trajao duže od godinu dana. Rezultati po svim stavkama bolji su u odnosu rezultate iz 2016. Ili u odnosu na uporednu 2014. godinu, kada je po prvi put izrađen izvještaj o radu u skladu sa smjernicama CEPEJ-a).

Kaznena politika, koja se očitava kroz broj i vrstu krivičnih sankcija izrečenih za krivična djela povodom kojih je tokom prethodne godine vođen krivični postupak, može se ocijeniti kao politika koja odgovara težini izvršenih krivičnih djela. Od

ukupnog broja donijetih presuda uslovna osuda je izrečena u **1.698 (41,00%)**, dok je **205** lice osuđeno na novčanu kaznu (**4,95%**), a **1243** lica na kaznu zatvora (**30,02%**). Ukupno je izrečeno **287** kazni rada u javnom interesu, što predstavlja **6,93%** od ukupnog broja izrečenih kazni, odnosno uvećanje od čak **302,1%** u odnosu na broj izrečenih kazni rada u javnom interesu. Napominjemo da su u 2014. godini sudovi izrekli svega 24 kazni u javnom interesu.

Evidentan je trend smanjenja uslovnih osuda za cijelih **15,6%** u odnosu na **2014. godinu** kada ih je bilo **56,6% ili gotov 18% u odnosu na 2013. godinu (58,83%)**. Primjetan je trend porasta izrečenih zatvorskih kazni od **3%** u odnosu na 2014. godinu, dok su Viši sudovi u Podgorici i Bijelom Polju izrekli ukupno 690 godina zatvora.

PO SUDOVIMA

OSNOVNI SUDOVI su u 2017. godini riješili **60.170** predmeta ili **70,87%**, neriješeno je ostalo **24.730 ili 29,13%**. U odnosu na priliv riješili su **101,16%** predmeta. Sudije osnovnih sudova su u prosjeku bile opterećene sa **610,79** predmeta, riješili su prosječno **432,88**, odnosno ostalo je u prosjeku po sudiji nezavršenih **177,91** predmeta. U krivici riješili su **71,28%** predmeta, a **105,73%** predmeta izvršenja krivičnih sankcija (**2380 predmeta**) riješeno je u odnosu na priliv.

Pravi pokazatelj efikasnosti rada osnovnih sudova je postupanje u izvršnim predmetima. Zbog izuzetnog velikog broja neriješenih predmeta, predmeti izvršenja su dugi niz godina opterećivali sudski sistem i bili od posebnog interesovanja kako Vrhovnog suda i Sudskog savjeta, tako i Evropske komisije. Na kraju 2017. godine od ukupno **1866** predmeta u radu riješeno je **1542 ili 82,68%** predmeta, a neriješeno je ostalo svega **323 ili 17,32%** predmeta, dok su sudovi u odnosu na priliv završili **120,66%** predmeta izvršenja. To je podatak koji ohrabruje i potvrđuje da izvršni predmeti nisu više problem crnogorskog sudstva.

Kada je riječ o I v predmetima koji su takođe bili pod monitoringom Evropske komisije njih je na kraju 2013. godine samo u Osnovnom sudu u Podgorici bilo 130.000, dok je izvršenja (I predmeti) bilo 8.000. Na današnji dan ima samo 8.900 I v predmeta, odnosno samo 139 I predmeta.

VIŠI SUDOVI su u odnosu na priliv završili **93,44%** predmeta, pa je na kraju 2017. godine ostalo neriješeno **3.175** predmeta, od čega kod Višeg suda u Podgorici **2867**. Potpuna ažurnost je ostvarena u krivičnom drugostepenom referatu, dakle u žalbenim krivičnim predmetima.

Kada je riječ o trajanju postupka pred Višim sudovima, u **73,90%** predmeta postupci su završeni u roku do tri mjeseca, računajući ukupan broj riješenih predmeta, odnosno **17,58%** do šest mjeseci, a svega u **1,21%** riješenih predmeta postupak je trajao duže od jedne godine.

Što se tiče **Specijalizovanog odeljenja** pri Višem sudu u Podgorici, koji sudi predmete organizovanog kriminala, korupcije i ratnih zločina, ukupno je u radu bilo **81**

predmeta, od kojih je riješeno **39** predmeta, a ostalo neriješeno **42**, odnosno **51,85%**. U odnosu na priliv u 2017. godini (49 predmeta) riješeno je **79,59%** predmeta.

PRIVREDNI SUD je u 2017. godini ostvario poseban napredak završivši **5.223** predmeta ili **83,29%**, dok je ostalo neriješeno **16,71%**. U odnosu na priliv, ovaj sud je riješio **112,93%** predmeta, što je potvrda efikasnosti i ažurnosti Privrednog suda i stvaranja pravnog ambijenta za potreban priliv stranih investicija. U svega osam predmeta ili **0,24%** odluka je donijeta van zakonskog roka, što potvrđuje veliku angažovanost sudija u rješavanju privrednih predmeta.

UPRAVNI SUD je tokom 2017. godine, imao priliv od **12.828** predmeta, što u odnosu na 2016. godinu čini povećanje od **169,55%** ili **8.069** predmeta više. U odnosu na 2016. godinu kada je riješeno **4.197** predmeta, u 2017. godini Upravni sud je riješio **4.806** predmeta što je **30,91%** riješenih predmeta u odnosu na **15549** predmeta koji su bili u radu. U poređenju sa ukupnim prilivom, stopa ažurnosti ovog suda je **37,46%**. Potvrđeno je **86,10%** odluka, ukinuto je **13,52%** odluka. Svega pet odluka ili **0,1%** urađeno je van zakonskog roka.

Niska stopa ažurnosti posljedica je nemogućnosti izbora troje sudija Upravnog suda, činjenice da je jedan sudija prosječno bio opterećen sa **1413,55** predmeta, kao i ogromnog priliva predmeta koji je uzorokovan tužbama koje su podnijele majke zbog smanjenja doživotnih naknada po osnovu rođenja troje ili više djece.

APELACIONI SUD je u 2017. godini imao ukupno **2451** predmeta u radu, od kojih je riješio **1808** predmeta ili **73,77%**, neriješeno je ostalo 643 predmeta ili **26,23%**. Kvalitet odlučivanja je **75,36%** potvrđenih i **15,94%** ukinutih odluka. Sve odluke su urađene u zakonskom roku, a u čak **76,27%** riješenih predmeta postupak je trajao do tri mjeseca, a do šest u **13,27%**, dok je u pet predmeta ili **0,28%** postupak trajao duže od jedne godine.

VRHOVNI SUD je u 2017. godini imao u radu ukupno **4.683** predmeta. U odnosu na ukupan priliv (**4155**) riješeno je **95,18%** predmeta, dok je ostalo nezavršeno **9,42%** u odnosu na ukupan broj predmeta u radu. Lošiji rezultat Vrhovnog suda u odnosu na 2016. godinu kada je riješeno 100,55% u odnosu na priliv posljedica je činjenice da se čekalo na izbor dvoje sudija koji su stupili na dužnost polovinom septembra 2017. godine.

Na dan 19.03.2018. godine Vrhovni sud ima neriješena svega **43** predmeta čiji rok za završetak je 31.mart.

PREDMETI STARIJI OD TRI GODINE

Predmeti kod kojih je inicijalni akt (tužba ili optužni akt) stariji od tri godine imaju prioritet u rješavanju. U prošloj godini sudovi su riješili **4.391** predmet iz 2013. i ranijih godina, dok je ostalo neriješeno svega **2.024** predmeta.

Ukoliko se uzme u obzir da je počela nova sudijska godina sudovi će u 2018. godini imati ukupno **3.206** predmeta crvenih omota, tj. predmeta iz 2014. godine i ranijih godina.

Napominjemo da je na kraju **2014. godine** ovakvih predmeta bilo neriješeno **3.192** odnosno na kraju **2013. godine 3810 samo kod osnovnih sudova**.

KONTROLNI ZAHTJEVI I TPZ

Zaštita prava na suđenje u razumnom roku, kao i pravično zadovoljenje zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, ostvaruje se u sudskom postupku na način i pod uslovima propisanim Zakonom o zaštiti prava na suđenje u razumnom roku.

Pravna sredstva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku su zahtjev za ubrzanje postupka (kontrolni zahtjev) i tužba za pravično zadovoljenje.

U 2017. godini sudovi su imali u radu **354** kontrolnih zahtjeva, riješeno je **344**, dok je neriješenih ostalo **10**.

Vrhovni sud je u prošloj godini primio **48** tužbi za pravično zadovoljenje, pa je uz šest iz 2016. godine postupao u **54** takva predmeta. Riješio je **51**, ostala su neriješena **3** predmeta. U **29** predmeta utvrđena je povreda prava na suđenje u razumnom roku pa je na ime naknade nematerijalne štete dosuđeno ukupno **42.700,00€**. To je znatno veći iznos u odnosu na 2016. godinu kada je po istom osnovu dosuđeno **24.000,00€**.

Svi predmeti po tužbama za pravično zadovoljenje riješeni su u roku od šest mjeseci, odnosno **44** predmeta ili **86,27%** riješeno je do tri mjeseca, a svega **7** ili **13,73%** do šest mjeseci.

MJERILA IZ POGLAVLJA 23 – PRAVOSUĐE I TEMELJNA PRAVA

MJERILO 5 *Crna Gora uspostavlja početni bilans ostvarenih rezultata u postavljanju sudija i tužilaca na osnovu jedinstvenog, državnog, transparentnog sistema osnovanog na zaslugama i obezbjeđuje da kandidati za sudije i tužioce prođu obaveznu inicijalnu obuku u Centru za obuku nosilaca pravosudne funkcije prije imenovanja;*

MJERILO 6 *Crna Gora uspostavlja inicijalni bilans ostvarenih rezultata u sprovođenju fer i transparentnog sistema unapređenja sudija i tužilaca na osnovu povremene procjene stručnog učinka (uključujući i viši nivo);*

Sudije u Crnoj Gori se biraju na osnovu jedinstvenog državnog i transparentnog sistema, zasnovanog na zaslugama, a gdje kandidati za sudije prolaze obaveznu inicijalnu edukaciju organizovanu preko Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu.

Sudski savjet je na prvoj sjednici u januaru 2017. godine donio Izmjenu i dopunu Plana slobodnih sudijskih mjesta (od 26.05.2015. godine) nakon što se ukazala potreba za slobodnim sudijskim mjestima u svim sudovima za naredne dvije godine, istovremeno utvrdivši način oglašavanja i rokove realizacije.

Sudski savjet Crne Gore je obrazovao Radnu grupu za izradu teksta Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom savjetu i sudijama. Radnu grupu čine sudije, predstavnici sudova svih nivoa. Zadatak Radne grupe je bio da nakon sagledavanja primjedbi i sugestija pristiglih od svih sudova i primjedbi koje je uočio sam Sudski savjet pripremi i predloži izmjene i dopune Zakona o sudskom savjetu i sudijama. Osim sugestija sudova i Savjeta, uzeto je u obzir i ekspertska mišljenje, koje su na zahtjev Savjeta Evrope pripremili, Gerhard Reissner, član i bivši predsjednik Konsultativnog vijeća evropskih sudija (CCJE) i predsjednik Okružnog suda Floridsdorf u Beču i Đuro Sessa, potpredsjednik Konsultativnog vijeća evropskih sudija.

Imajući u vidu navedeno, Radna grupa je sačinila tekst Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom savjetu i sudijama i Savjet je pokrenuo postupak izmjene Zakona pred nadležnim ministarstvom.

IZBOR SUDIJA

U prošloj godini Sudski savjet je **objavio četiri interna oglasa za dobrovoljno raspoređivanje sudije iz jednog u drugi sud.**

Objavljeni interni oglasi su se odnosili na popunjavanje po jednog sudijskog mjesta u Sudu za prekršaje u Budvi i u Osnovnom i Višem sudu u Podgorici, za dva sudijska mjesta u višim sudovima dobrovoljnim premještanjem sudije iz jednog u drugi viši sud, tri sudijska mjesta u Upravnom sudu Crne Gore i jedno mjesto u Privrednom sudu Crne Gore. Sva oglašena mjesta su popunjena dobrovoljnim raspoređivanjem, osim slobodnog sudijskog mjesta u Sudu za prekršaje u Budvi za koje nije bilo prijavljenih kandidata.

Na interni oglas za popunjavanje sudijskog mjesta u Višem sudu u Podgorici prijavu su podnijele dvije sudije. Na interni oglas za popunjavanje sudijskog mjesta u Osnovnom sudu u Podgorici, prijavu su podnijele tri sudije. Sudski savjet je na osnovu postignutih rezultata rada u posljednje tri godine, kao i na osnovu analize potreba suda u kojem prijavljene sudije vrše sudijsku funkciju, odnosno suda u koje je iste potrebno rasporediti, sačinio listu kandidata za raspoređivanje, te donio odluku o raspoređivanju jednog sudije iz Višeg suda u Bijelom Polju u Viši sud u Podgorici, kao i jednog sudije iz Osnovnog suda u Beranama u Osnovni sud u Podgorici.

Postupak po četvrtom internom oglasu koji je Sudski savjet objavio 29.12.2017. godine završen je u februaru 2018. godine kada je na osnovu liste prijavljenih kandidata po objavljenom internom oglasu za trajno dobrovoljno raspoređivanje, odlučeno je da se u Upravni sud Crne Gore rasporede sudija Višeg suda u Podgorici, sudija Osnovnog suda u Kotoru i sudija Osnovnog suda u Nikšiću.

Sudski savjet je u 2017. godini izabrao osam sudija, od čega po osnovu šest javnih oglasa raspisanih u 2017. godini i na osnovu jednog oglasa raspisanog

krajem 2016. godine i imenovanjem dva kandidata za sudije u sudije Osnovnog suda.

Raspisani oglasi su se odnosili na izbor:

- jednog sudije Apelacionog suda Crne Gore - napredovanjem,
- dvoje sudija Upravnog suda Crne Gore,
- jednog sudije Višeg suda u Bijelom Polju- napredovanjem,
- jednog sudije Apelacionog suda Crne Gore- napredovanjem,
- jednog sudije Suda za prekršaje,
- jednog sudije Vrhovnog suda Crne Gore- napredovanjem.

Oglas za izbor dvoje sudija Upravnog suda Crne Gore poništen je odlukom Sudskog savjeta od 10.04.2017. godine, pa su slobodna sudijska mjesta popunjena internim oglasom u februaru 2018.

Na oglas za izbor jednog sudije Vrhovnog suda Crne Gore, pet kandidata je podnijelo prijavu, od kojih je dvoje naknadno odustalo. Na XIII sjednici Savjeta, održanoj 11.09.2017. godine, donijeta je odluka o izboru dvoje sudija Vrhovnog suda Crne Gore, od kojih je jedan sudija izabran, po osnovu oglasa koji je raspisan krajem 2016. godine.

Sudski savjet Crne Gore je po prvi put od primjene novog zakonskog rješenja o izboru sudija, imenovao dva kandidata za sudije u sudije Osnovnog suda, nakon što je utvrdio ocjene za vrijeme njihove inicijalne obuke, na osnovu izvještaja Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu.

OCJENJIVANJE SUDIJA

Na osnovu iskustava koja su proistekla sprovođenjem pilot projekta ocjenjivanja rada sudija i predsjednika Osnovnog suda u Nikšiću u 2016. godini, radi procjene njihove stručnosti, kvaliteta i kvantiteta rada, etičnosti i potrebe za obukom, nedoumica i poteškoća u realizaciji ovog projekta, određeno je da sudije moraju biti dodatno informisane o sistemu ocjenjivanja.

Organizovana su tri savjetovanja u okviru projekta Savjeta Evrope „Odgovornost u pravosuđu“ na temu informisanosti o sistemu ocjenjivanja sudija, na kojima je prisustvovalo 120 sudija.

Tokom 2017. godine, Sudski savjet je sproveo postupak ocjenjivanja i utvrdio ocjene za 13 sudija. Svrha ovog ocjenjivanja je bilo napredovanje u sud višeg stepena. Ocjenjivanje sudija je sprovedeno na osnovu kriterijuma i podkriterijuma propisanih Zakonom. Na osnovu izvještaja o ocjenjivanju rada u odnosu na svakog sudiju pojedinačno i izvještaja koje su sudije dostavljale, Vijeće za ocjenjivanje je sačinilo predlog ocjene rada sudije.

Predlog je potom dostavljen Komisiji za ocjenjivanje Savjeta koju čine predsjednica Vrhovnog suda Crne Gore i 4 člana Sudskog savjeta, od kojih su troje iz reda sudija,

a jedan iz reda uglednih pravnika. Nakon što su se sudije izjasnile na sačinjeni predlog ocjene Komisija za ocjenjivanje je utvrdila konačnu ocjenu rada sudije. **Ocijenjeno je pet sudija viših sudova, troje sudija Upravnog suda Crne Gore, dvoje sudija Privrednog suda Crne Gore i tri sudije osnovnih sudova.**

Sudski savjet i Komisija za ocjenjivanje stručnosti sudija ispoštovali su preporuku po kojoj se odluke i svaki kriterijum za ocjenjivanje pojedinačno moraju posebno obrazložiti.

Iako postoje mnogobrojni razlozi zbog kojih se ne može u cjelini sprovesti postupak vrednovanja učinka za sve sudije, Sudski savjet je duboko posvećen ovom zadatku, svjestan da se sistem ocjenjivanja mora sprovesti i da se radi o utvrđenoj i zacrtanoj preporuci Evropske komisije koja se mora ispoštovati.

Tako je Sudski savjet je krajem 2017. godine donio Odluku o redovnom ocjenjivanju sudija u 2018. godini. Po ovoj odluci ocjenjivaće se 48 sudija osnovnih sudova, koji imaju 5-10 godina sudijskog staža, za period od 01.01.2015- 31.12.2017. godine. Na taj način, pored toga što je evaluacija učinka sudija zakonska obaveza, Savjet ispunjava i mjeru iz Akcionog plana za poglavlje 23, kojim je predviđena izrada Analize zakonodavnog okvira i efekata njegove primjene u pogledu nezavisnosti pravosuđa sa preporukama za unapređenje principa nezavisnosti sudstva.

PRIVREMENA UPUĆIVANJA SUDIJA (MOBILNOST SUDIJA)

Sudski savjet na osnovu zakona može sudiju, uz njegov pristanak, na vrijeme do jedne godine uputiti u drugi sud istog ili nižeg stepena, ako zbog izuzeća ili spriječenosti sudije tog suda da obavlja sudijsku funkciju ili zbog postojanja velikog broja neriješenih predmeta koji se sa postojećim brojem sudija ne može riješiti ili iz drugih opravdanih razloga bude dovedeno u pitanje redovno vršenje poslova u sudu u koji se sudija upućuje.

Na osnovu odluke Sudskog savjeta sudija Osnovnog suda u Bijelom Polju upućena je na period od godinu dana u Osnovni sud u Podgorici. Međutim, ova sudija je na osnovu kasnije odluke Savjeta po osnovu sistema napredovanja izabrana za sudiju Višeg suda u Bijelom Polju.

Saglasno zakonskoj odredbi koja predviđa mogućnost upućivanja sudije uz njegov pristanak, na vrijeme do tri godine, na rad u drugi organ, radi učešća u poslovima koji se odnose na unapređenje rada sudova, a naročito na uvođenje međunarodnih standarda u rad sudova, **Sudski savjet je prihvatio prijedlog predsjednika Registra Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu, te donio odluku o upućivanju sudije Osnovnog suda u Podgorici u Registar navedenog suda na vrijeme do tri godine.**

Za napomenuti je da je to treća sudija koja je upućena na rad u Registrar Suda u Strazburu, po čemu je Crna Gora rijetka članica Savjeta Evrope koja u Registrar šalje sudiju a ne diplomiranog pravnika.

Saradnja između crnogorskih sudova i Evropskog suda za ljudska prava kroz sekundiranje sudija omogućava sticanje prakse o evropskom konvencijskom pravu i prenošenje iskustva ostalim sudijama po povratku sudija u Crnu Goru.

Troškovi mjesečne naknade za rad i zakupa stana sudije upućene na rad u Registar Evropskog suda padaju na teret Sudskog savjeta, umjesto na teret države Crne Gore, kako je i predviđeno Memorandumom o razumijevanju u vezi sa uslovima upućivanja crnogorskog predstavnika u ovo tijelo, što predstavlja znatan finansijski izdatak koji dodatno opterećuje budžet Savjeta.

PRESTANAK SUDIJSKE FUNKCIJE

Sudski savjet je u 2017. godini donio **šest** odluka o prestanku sudijske funkcije, od kojih tri na lični zahtjev, jednu usljed ispunjenja uslova na starosnu penziju, jednu usljed smrti i jednu jer je sudija pravosnažno osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora.

DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

Disciplinskom tužiocu je u 2017. godini podnijet jedan predlog za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije. Nakon sprovedenog postupka po podnijetom predlogu, Disciplinsko vijeće je donijelo odluku da je sudija odgovoran za učinjeni prekršaj i izrečena mu je disciplinska mjera umanjenje zarade u visini od 20% zarade u trajanju do 3 mjeseca.

U 2017. godini Sudski savjet je shodno članu 121 stav 3 Zakona o sudskom savjetu i sudijama, prihvatio zahtjev Disciplinskog tužioca za privremeno udaljenje jednog sudije Osnovnog suda u Podgorici, protiv kojeg je pokrenut krivični postupak zbog produženog krivičnog djela falsifikovanja službene isprave iz člana 414 stav 1 u vezi člana 49 Krivičnog zakonika Crne Gore, kao krivičnog djela koje bi ga činilo nedostojnim za vršenje sudijske funkcije.

ETIČKI KODEKS

U toku 2017. godine, Komisiji za etički kodeks sudija je podnijeto ukupno **18** inicijativa za utvrđivanje povrede Etičkog kodeksa sudija.

Nakon sprovedenih postupaka, Komisija je u jednom slučaju odlučila da se inicijativa odbaci iz razloga što je u istoj pravnoj stvari već odlučivano, u 8 je utvrđeno da je inicijativa nedopuštena i da Komisija nema mogućnosti da odlučuje po zahtjevu, a u 8 je utvrđeno da sudija nije počinio povredu Etičkog kodeksa. **U jednom postupku utvrđena je povreda, odnosno utvrđeno je da je sudija svojim ponašanjem počinio povredu člana 7 Etičkog kodeksa sudija, a odluka nije pravosnažna.**

POSTUPANJE PO PODNIJETIM PRITUŽBAMA

U toku 2017. godine, Sudskom savjetu je podnijeto 135 pritužbi, što je za 68 pritužbi manje u odnosu na 2016. godinu ili 33,5%. Nakon razmatranja istih na sjednicama Savjeta, u 120 predmeta zauzet je stav, dok je u preostalih 15 pritužbi postupak još uvijek u toku.

U najvećem dijelu pritužbi iskazano je nezadovoljstvo stranaka načinom vođenja postupka, sadržinom procesnih rješenja donijetih tokom postupka, prvostepenim i drugostepenim odlukama koje su donijete na njihovu štetu, dok se jedan dio pritužbi odnosi na dugo trajanje postupka, odnosno neažurnost postupajućih sudija. Takođe, Agencija za sprečavanje korupcije prosljedila je Savjetu na nadležnost tri prijave o ugrožavanju javnog interesa vezano za postojanje korupcije. Najčešći motiv obraćanja stranaka je nezadovoljstvo sudskom odlukom, o čemu Sudski savjet ne može suditi. Savjet zauzima stav o navedenim pritužbama, a ukoliko podnosilac pritužbe smatra da postoje elementi koruptivnog činjenja, stranka se upućuje da podnese dokaze nadležnom tužilaštvu.

Kancelariji za prijem i predstavke pri Vrhovnom sudu Crne Gore u 2017.godini podnijeto je 276 predstavki građana što je vidno umanjeno u odnosu na 2014. godinu kada ih je bilo 315, odnosno u odnosu na 2008. godinu kada ih je bilo čak 921.

U prošloj godini od 276 pritužbi osnovano je 59, dok je neosnovanih 142, administrativno završenih 6, a nezavršenih 19 jer su pritužbe prispjele u decembru 2017. godine. Predstavke se u najvećem dijelu odnose na nezadovoljstvo stranaka odlukama nižestepenih sudova, dok se manji dio odnosi na neažurnost postupanja pojedinih sudija.

TRANSPARENTNOST RADA

S uvjerenjem da su evropske vrijednosti i konvencijska prava - sloboda medija, javnost suđenja, proaktivni pristup informacijama, pretpostavka nevinosti, zaštita ličnih podataka ciljevi kojima težimo, a u cilju jačanja transparentnosti rada sudova, u toku je finalizacija Komunikacionog protokola sudstva koji će u značajnom ojačati komunikaciju sudova sa medijima i javnosti uopšte. Na izradi Protokola angažovan je eksterni ekspert, koji će nakon usvajanja komentara sudova, dostaviti Vrhovnom sudu finalni tekst koji će usvojiti Opšta sjednica.

Po prvi put imenovanje sudija za portparole u svim sudovima i formiranje posebnog Odjeljenja za odnose sa javnošću pri Vrhovnom sudu, dopriniće promovisanju efikasnosti rada sudova, jačanju autoriteta i ugleda suda i ojačati povjerenje javnosti u pravično, nezavisno i kompetentno sudstvo.

Za napomenuti je sa svi sudovi imaju svoje web stranice na kojima pravovremeno objavljuju sve potrebne informacije o radu suda, informacije od posebnog značaja, ali i sve pravosnažne sudske odluke i rasporede suđenja.

Javnost se o aktivnostima sudova blagovremeno obavještava preko saopštenja za javnost, konferencija za medije i aktivnosti „Otvorena vrata“, odgovorima na

novinarska pitanja, učešćem sudija u tematskim emisijama, ali i kroz projekte koje Vrhovni sud realizuje sa nevladinim sektorom.

Takođe, Sudski savjet je u decembru 2017. godine usvojio Strategiju za odnose sa javnošću i informisanje za period 2018-2020. godine čime su po prvi put postavljene smjernice razvoja komunikacijske funkcije Savjeta i unapređenje transparentnosti njegovog rada.

Na web stranici Sudskog savjeta objavljuju se informacije o njegovim aktivnostima - dnevni red sjednica, saopštenje za javnost po završetku sjednice, sve odluke o izboru sudija i predsjednika sudova, odluke donijete u disciplinskim postupcima, u postupcima utvrđivanja povrede Etičkog kodeksa sudija. Objavljuju se zapisnici i odluke sa sjednica Savjeta, kao i informacije o projektima i međunarodnoj saradnji.

Sjednice Savjeta su otvorene za javnost što predstavlja značajan element transparentnosti rada ove institucije. Predstavnici pojedinih NVO i medija su koristili ovu mogućnost i pratili rad Savjeta u prethodnom periodu.

Po prvi put se u jednom predmetu i to predmetu Višeg suda u Podgorici formiranom zbog krivičnog djela stvaranje kriminalne organizacije i krivičnog djela terorizam u pokušaju vrši audio-video snimanje cijelog sudskog postupka. U ovom predmetu od 19.07.2017-31.12.2017.godine održano je 36 pretresa. Putem signala Radio difuznog centra iz sudnice snimak se proslijeđuje televizijama sa nacionalnom pokrivenošću, a isti pretres se uživo prenosi i na internetu. Snimci održanih pretresa se istog dana, nakon završenog pretresa, obrađuju i u dovoljnom broju primjeraka dostavljaju sudu, koji ih šalje optuženima, njihovim braniocima i tužilaštvu odmah na sljedećem pretresu, a isti se postavljaju i na Youtube stranici Višeg suda. Napominjemo, da su uz finansijsku podršku Ambasade SAD-a u Podgorici, unaprijeđeni tehnički uslovi za podršku predmetima, kroz projekat „Pametna sudnica“. Instalirani su audio konferencijski sistem, kamere, monitori i drugi uređaju u režijskoj sobi.

MJERILO 13 *Crna Gora razvija valjan statistički kapacitet (na osnovu smjernica pravosudne statistike Evropske komisije za efikasnost pravde (CEPEJ) omogućavajući da se kroz PRIS prati obim posla i učinak sudija i sudova, mjeri, između ostalog, i prosječno trajanje sudskih postupaka po vrsti slučaja, upliv slučajeva, broj neriješenih slučajeva, stopa povrata, trajanje i troškove izvršnih postupaka. Crna Gora analizira ovu statistiku u cilju identifikacije zaostalih predmeta, prekoračenja rokova za pripremu odluka, zastoja u postupku kao i ljudske i finansijske resurse uključene u rješavanje posebne vrste slučaja. Crna Gora aktivno koristi ove podatke kao sredstvo upravljanja i preuzima odgovarajuće mjere kada je potrebno.*

Iz PRIS-a je moguće pribaviti statistiku koja je propisana smjernicama CEPEJ-a, a koje su osnova izrade Godišnjeg izvještaja o radu. Međutim, kako je izvjesno uspostavljanje novog informacionog sistema, u sklopu aktivnosti iz Strategije informaciono-komunikacionih tehnologija pravosuđa 2016-2020, Sudski savjet je oformio radnu grupu koja se bavi praćenjem projektovanja, izrade i implementacije novog informacionog sistema pravosuđa (ISP) – podsistema za sudove. Radna grupa je održala tri sastanka u 2017. godini i u saradnji sa ekspertom za

projektovanje informacionih sistema uradila projektni zadatak za ISP – podsistem za sudove.

U periodu 14-15.mart 2018, organizovana je CEPEJ misija o ocjeni kvaliteta sudskih statističkih podataka čiji je domaćin bio Sudski savjet Crne Gore. Misiju je predvodio predsjednik Komisije Georg Stava.

Ekspertima CEPEJ-a predstavljena je funkcionalnost postojećeg sistema u različitim sudovima i drugim subjektima u pravosudnom sistemu - proces prikupljanja podataka, prikupljanje statistike i izrada izvještaja, Godišnji izvještaj i CEPEJ indikatori. Razgovarano je o iskustvima u prikupljanju podataka u odnosu na CEPEJ šemu za ocjenu sudskog sistema, o metodu, opsegu i poteškoćama oko unosa i obrade podataka u PRIS.

Za napomenuti je da je IKT sektor u prošloj godini pružio tehničku podršku za 311 ročišta, koja se ogledala u prezentaciji digitalnih dokaza (mjere tajnog nadzora i snimci kamera video nadzora), snimanju pretresa na kojima su se vršile kontrole optužnih akata, ročišta u vezi potpisivanja sporazuma o priznanju krivice, realizaciji videolinkova sa drugim državama i podršku sudovima tokom saslušanja iz posebnih prostorija.

MJERILO 34 *Crna Gora dalje usklađuje svoj pravni okvir (naročito Zakon o zaštitniku ljudskih prava) s pravnom tekovinom EU i međunarodnim standardima. Crna Gora jača nezavisnost, profesionalnost i institucionalni kapacitet Ombudsmana (i kroz uspostavljanje Nacionalnog mehanizma za prevenciju mučenja). Crna Gora garantuje efektivnu primjenu ljudskih prava – uključujući prava djeteta i prava lica s invaliditetom – kroz sudski sistem i druge organe i obezbjeđuje dovoljnu obuku u ovom smislu.*

Sudovi u Crnoj Gori kroz primjenu krivičnog zakonodavstva posebnu pažnju posvećuju specifičnom tretmanu djece koja se nađu u ulozi svjedoka tokom krivičnog postupka. Zakonikom o krivičnom postupku propisano je da dijete koje se saslušava kao svjedok ima pravo da svjedoči u odvojenoj prostoriji pred sudijom i zapisničarem, a tužilac, okrivljeni i branilac da gledaju prenos iz druge prostorije, uz mogućnost da postavljaju pitanja svjedoku, o čemu ih je sud dužan poučiti. Nadalje, prilikom saslušanja maloljetnog lica, naročito ako je ono oštećeno krivičnim djelom, sud postupa obazrivo da saslušanje ne bi štetno uticalo na psihičko stanje maloljetnog lica. Ako je to potrebno, saslušanje maloljetnog lica obavlja se uz pomoć psihologa ili drugog stručnog lica, dok je izričito zabranjeno svjedočenje maloljetnog lica koje, s obzirom na uzrast i duševnu razvijenost, nije sposobno da shvati značaj prava da ne mora da svjedoči.

Za naglasiti je da je po istraživanju Unicefove kancelarije u Ženevi koje je obuhvatilo 22 države Jugoistočne Evrope i Centralne Azije Crna Gora, uz Gruziju, država u kojoj su ostvareni najbolji rezultati u oblasti maloljetničkog pravosuđa, s akcentom na dobru praksu primjene alternativnih mjera i politike kažnjavanja maloljetnih učinilaca krivičnih djela.

Vrhovni sud u kontinuitetu saraduju sa Kancelarijom Unicefa i trenutno naša buduća saradnja i pažnja biće usmjerena na djecu koja su žrtve i svjedoci

krivičnih djela, ali i djecu u drugim sudskim postupcima kao što je npr.razvod braka.

Poseban segment pravne zaštite osoba s invaliditetom predstavlja sistem besplatne pravne pomoći koji se kod nas primjenjuje od januara 2012. godine. Značajno je napomenuti da u ovom dijelu postoji dobra praksa osnovnih sudova jer je u svim slučajevima kada su korisnici ovog prava bile osobe s invaliditetom, besplatna pravna pomoć i odobrena.

Parničnih predmeta diskriminacije lica s invaliditetom je bilo u radu kod dva suda i isti pravovremeno postupaju u njima, dok pred našim sudovima nije bilo optuženja - krivičnih postupaka zbog diskriminatorskog postupanja prema osobama s invaliditetom.

Takođe, sprovode se aktivnosti infrastrukturnog unapređenja sudova, pa je ugradnjom lifta i pristupnih rampi u potpunosti obezbijeđen pristup lica s invaliditetom Vrhovnom, Apelacionom i Višem sudu u Podgorici.

MJERILO 35 *Crna Gora sprovodi sve preporuke Evropskog odbora za sprečavanje mučenja i nečovječnog i ponižavajućeg postupanja (CPT) iz Izvještaja za 2008 i hitne preporuke iz Izvještaja za 2013 i naročito unapređuje materijalne uslove u zatvoru, prihvatilištima i zatvorenim institucijama. Crna Gora obezbjeđuje dovoljne mjere za preporuke iz Izvještaja za 2013. Crna Gora spriječava i obezbjeđuje brzu reakciju pravosuđa u eventualnim slučajevima zlostavljanja. Crna Gora uspostavlja efikasan sistem probacije.*

Crnogorski sudovi pravovremeno postupaju u predmetima formiranim zbog krivičnog djela zlostavljanje i mučenje (čl.166a i 167).

U periodu 2013-2017. godina pred sudovima Crne Gore bilo je ukupno u radu 11 ovih predmeta protiv 31 lica, od čega su pravosnažno završena 3 predmeta protiv 6 lica. Od toga broja protiv 3 lica izrečena je uslovna osuda, jedno lice je osuđeno na zatvorsku kaznu dok su 2 lica oslobođena od optužbe. Jedan predmet protiv jednog lica je završen oslobađajućom presudom, ali ta presuda još uvijek nije pravosnažna. U ostalih 7 predmeta protiv 24 lica postupak je u toku.

Kada su u pitanju predmeti policijske torture u 2018. godini riješena su četiri predmeta iz ranijih godina i u svima su donijete osuđujuće presude:

Prvi predmet - okrivljeni osuđen uslovno tri mjeseca i petnaest dana uslovno na jednu godinu

Drugi predmet dva lica osuđena na po 6 mjeseci zatvora

Treći predmet – dva lica osuđena uslovno 4mjeseca na tri godine

Četvrti predmet – dva lica osuđena na po jednu godinu i 5 mjeseci

U 2018. godini primljen je u rad još jedan predmet u kojem je postupak u toku. Takođe, primljen je jedan predmet po sporazumu o priznanju krivice u kojem je donijeto rješenje kojim se prihvata sporazum ali to rješenje još nije pravosnažno.

MJERILO 37 Crna Gora nastavlja sa sprovođenjem Strategije zaštite od porodičnog nasilja, uključujući podizanje svijesti o prevenciji porodičnog nasilja i obezbjeđivanje neophodne zaštite žrtvama.

Vrhovni sud je dostavio preporuke međunarodnih komiteta kao što su **CEDAW**, (Komitet je tijelo zaduženo za evaluaciju Konvencije o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena), **ECRI** (nezavisno tijelo Savjeta Evrope za praćenje situacije u oblasti ljudskih prava koje je specijalizovano za pitanja koja se odnose na rasizam i netrpeljivost) i **GRETA** svim sudovima i sudijama, koja praksa će se nastaviti i ubuduće.

Na taj način sve sudije se upoznaju sa međunarodnim obavezama iz oblasti sudstva i standardima koje trebaju da primjenjuju. Preporuke su im dostupne i na web stranici Vrhovnog suda.

Implementacija Cedaw preporuka (Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena)

Preporuke CEDAW Komiteta su prosljeđena svim sudovima, koji su pozvani da ih pažljivo razmotre i da pristupe njihovoj implementaciji u praksi. U toku je priprema prijedloga konkretnih mjera i aktivnosti kojima će se doprinijeti efikasnoj i djelotvornoj primjeni ovih preporuka, u skladu sa nadležnostima sudova. Programom kontinuirane obuke za sudije i tužioce za 2018. godinu planirane su obuke o rodnoj ravnopravnosti i CEDAW konvenciji i obuke o nasilju u porodici.

Kada je riječ o kazenoj politici crnogorskih sudova, uočeno je da je došlo do pooštavanja kazene politike kada je riječ o kivičnim djelima nasilja u porodici.

U 2014. godini u opštoj strukturi izrečenih osuđujućih osuda, zatvorske kazne zauzimaju 27%, dok u 2017. godini zatvorske kazne imaju rastući trend i javljaju se u uzorku od 50%, što vodi zaključku da je došlo do pooštavanja kaznene politike za ovu vrstu krivičnih djela.

U okviru zaštite prava žrtava, važan standard predstavlja i pravo žrtava da dobiju odgovarajuće i blagovremene informacije o raspoloživim uslugama podrške i zakonskim mjerama na jeziku koji razumiju.

Poštujući standarde o pravu na informisanost svjedoka i žrtava, **Vrhovni sud Crne Gore je u martu 2017. godine izdao dopunjeno i inovirano izdanje Informatora za svjedoke/oštećene žrtve krivičnih djela nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici i trgovine ljudima. Informator je nastao kao rezultat saradnje Vrhovnog suda i NVO Centar za ženska prava i cilj mu je da pruži jasne i razumljive informacije o pravima i obavezama žrtava koje se pojavljuju kao svjedoci/svjedokinje u sudskom postupku u predmetima porodičnog nasilja i trgovine ljudima.**

Informator daje odgovore na pitanja koja se tiču zaštite u sudskom postupku i podrške koju pružaju Službe za podršku žrtvama/ svjedocima. **Ove službe postoje pri svim prekršajnim, osnovnim i višim sudovima u Crnoj Gori, pa Informator sadrži i kontakte odgovornih osoba kojima se svjedoci i žrtve mogu obratiti za informacije i podršku tokom postupaka u kojima su svjedoci/svjedokinje.**

Novo izdanje Informatora predstavlja važan korak ka postizanju potpunijeg i efikasnijeg sistema zaštite žrtava i može se pronaći na zvaničnoj stranici sudovi.me.

U cilju daljeg usavršavanja zaposlenih u Službama, u septembru 2017. godine organizovana je dvodnevna obuka sa ciljem unaprjeđivanja znanja i vještina neophodnih za pružanje raznih vrsta usluga žrtvama.

Takođe, Vrhovni sud je potpisnik Protokola o postupanju, prevenciji i zaštiti od nasilja u porodici iz 2011. godine, ali ohrabrujemo namjeru inoviranja istog kako bi se žrtvama pojednostavile procedure, uspostavila jedinstvena baza podataka, uz napomenu da se podaci o sudskim predmetima nasilja u porodici u svakom trenutku mogu dobiti iz PRIS-a.

MJERILA IZ POGLAVLJA 24 - PRAVDA, SLOBODA I BEZBJEDNOST

MJERILO 28 *Crna Gora uspostavlja početni bilans ostvarenih rezultata efikasnih i djelotvornih istraga, gonjenja i osuda u slučajevima organizovanog kriminala (uključujući pranje novca, trgovinu ljudima, računarski kriminal, krijumčarenje cigareta i droge i trgovinu oružjem) i pokazuje snažnu političku posvećenost unutrašnjim i regionalnim aktivnostima u rješavanju ozbiljnih i složenih slučajeva organizovanog kriminala.*

Tabele bilansa ostvarenih rezultata sudova u oblasti korupcije i organizovanog kriminala šestomjesečno se dostavljaju Evropskoj komisiji preko Ministarstva evropskih poslova, a saglasno obavezama iz pregovaračkog procesa za poglavlja 23 i 24.

U tabelama kreiranim od Evropske komisije prikazani su pojedinačno predmeti korupcije iz nadležnosti Specijalnog odjeljenja počevši od juna 2013. godine. Iste sadrže detaljne informacije o postupanju u pojedinačnim predmetima korupcije u nadležnosti ovog odjeljenja.

Osim toga, postoji još jedna tabela koja sadrži sumarne podatke o predmetima korupcije iz nadležnosti svih sudova. Svi podaci se redovno dostavljaju Evropskoj komisiji i služe i domaćim organima za praćenje predmeta korupcije.

PODACI O PREDMETIMA KORUPCIJE

SPECIJALNA NADLEŽNOST

Na osnovu podataka iz ovih tabela proizilazi da je specijalnoj nadležnosti primjetan **porast broja odluka u predmetima korupcije**. Jedni izuzetak je 2017. godina u kojoj postoji pad broja nepravosnažnih odluka, ali na drugoj strani nastavljen je trend rasta broja pravosnažnih odluka.

Godina	Broj nepravosnažnih	Broj pravosnažnih
2014.	2	9
2015.	10	14
2016.	20	23
2017.	9	31

NADLEŽNOST SVIH SUDOVA

Uporedo prate se i podaci o broju svih predmeta korupcije bez obzira na nadležnost.¹ Iz podataka proizilazi da nema trenda porasta ili pada predmeta već to **varira od pojedinačne godine i zavisi od priliva predmeta.** (Tabela ispod)

	2014.	2015.	2016.	2017.
Broj pravosnažnih odluka	171	92	124	42
Oslobađajuće	36	21	45	3
Osuđujuće	51	23	39	24
Minimalna kazna	6	1	1	2
Iznad minimalne	8	9	6	1
Ispod minimalne ili uslovna osuda	37	13	28+4	21
Druge odluke	94	36	40	15

KAZNENA POLITIKA

Kaznena politika predstavlja poseban izazov. Naime, iz gornje tabele primjetno je da sudovi u najvećem broju slučajeva izriču minimalne kazne ili kazne ispod minimuma, kao i uslovne osude. I pored činjenice da vrsta i visina sankcije zavise od okolnosti svakog konkretnog slučaja ipak je neophodno pooštriti kaznenu politiku. Kaznena politika se može pooštriti tako što će tužilaštvo izjavljivati žalbe na odluke prvostepenih sudova. Osim toga, Vrhovni sud je, poštujući načela sudijske

¹ Prema tim podacima broj pravosnažnih odluka je prikazan prema licima s obzirom da u jednom predmetu može biti odluka u odnosu na više lica i da su odluke u odnosu na sva lica različite.

nezavisnosti i u granicama svojih ovlaštenja na Danima sudstva 2016. godine preporučio sudijama pooštavanje kaznene politike. Tačno je da se ta preporuka nije odrazila na kaznenu politiku u pravosnažnim predmetima u 2017. godini, tj. godini poslije date preporuke **ali je broj kazni izrečenih iznad minimuma povećan u nepravosnažnim odlukama.** (Tabela ispod)

	2014.	2015.	2016.	2017.
Pravosnažne osuđujuće	51	23	39	24
Pravosnažne iznad minimalne	8	9	6	1
Neravosnažne osuđujuće	81	54	26	67
Nepravosnažne iznad minimalne	25	19	1	14

PODACI O PREDMETIMA ZA TRAJNO ODUZIMANJE IMOVINE - KORUPCIJA

1. Vrhovno državno tužilaštvo podnijelo je zahtjev za trajno oduzimanje imovine dana 30.04.2013.godine imovine za lice P. S. osuđenog pravosnažnom presudom Višeg suda u Podgorici Ks br.6/11 od 24.01.2012.godine zbog krivičnog djela zloupotreba ovlaštenja u privredi u pokušaju iz čl.276 st.2 u vezi st.1 tačka 5 KZ, kao i protiv fizičkih lica na koja je prenio imovinu i to P. B., P. D. i P. I. Dana 20.04.2017 donijeto je rješenje kojim je odbijen predlog za trajno oduzimanje imovine SDT-a.To rješenje je potvrđeno odlukom Apelacionog suda Kvsž br. 46/17 od 21.08.2017.godine.

Spisak imovine:

- stambenim jedinicama: upisanim u listu nepokretnosti LN 142 KO Bečići KP 660/1 i to u suterenu (2P): stanovi - broj 1 pov. 39m², broj 2 - pov. 34m², broj 3 pov. 61 m², i nestambeni prostor broj 4 pov. 20m², u suterenu (1P) stanovi broj 5 pov. 39m², broj 7 pov. 61m², i nestambeni prostor broj 8 pov. 21m², u prizemlju (P) nestambeni prostor broj 12 pov. 21m², na prvom spratu (P1): nestambeni prostor br. 16 pov. 31 m², na drugom spratu (P2): nestambeni prostor broj 20 pov. 21m², na trećem spratu (P3): stanovi broj 21 pov. 39m², broj 22 pov. 99m² i nestambeni prostor broj 23 pov. 19m², na četvrtom spratu (P4) nestambeni prostor broj 26 pov. 19m²;

- stambenoj jedinici upisanoj u LN broj 2774 KO Budva KP 533 PD 31 stan površine 110 m², na trećem spratu zgrada broj 1, i

- prava korištenja na nepokretnosti zemljišta upisanog u LN 142 KO Bečići parcela broj 660/1 ukupne površine 350m²,

od fizičkog lica B.P, pravo svojine na nepokretnosti stambenoj jedinici upisanoj u posjedovnom listu LN broj 142 KO Bečići KP 660/1, stan broj 15 na prvom spratu (P1) pov. 61m²,

od fizičkog lica D.P. pravo svojine na nepokretnosti stambenoj jedinici upisanoj u pojedovnom listu LN 142 KO Bečići, KP 660/1, stan broj 10 u prizemlju (P) pov. 34m²
i

od fizičkog lica I.P. pravo svojine na nepokretnosti stambenoj jedinici upisanoj u posjedovnom listu LN broj 142 KO Bečići, KP 660/1, stan broj 11 u prizemlju (P) pov. 61m²,

Viši sud je donio rešenje Kvs br.38/13 dana 16.10.2015.godine kojim se odbija zahtjev Vrhovnog državnog tužilaštva kao neosnovan. Apelacioni sud je donio rešenje Kvzs br. 1/16 dana, 11.02.2016.godine, kojim se ukida rešenje Višeg suda Kvs br .38/13 i predmet vraća na ponovni postupak i odlučivanje.

2. Specijalni državni tužilac je dana 14.09.2017.godine podnio zahtjev za trajno oduzimanje imovine za lice M.M. (formiran predmet Kvs 164/17), koji je osuđen pravosnažnom presudom Višeg suda u Podgorici Kvs 56/16 , zbog krivičnog djela zloupotreba službenog položaja putem pomaganja iz čl.416 st.3 u vezi čl.25 Krivičnog zakonika Crne Gore, koje djelo je izvršeno na organizovan način. Pripremno ročište održano je 27.11.2017.godine, a naredno zakazano za 12.12.2017.godine u 12 časova. Nakon toga održano je ročište 23.01.2018. godine i naredno određeno za 20.02.2018.godine. Ročište održano 14.03. i **sljedeće zakazano za 30.03.2018. godine.**

Prava svojine nepokretnosti su :

- zemljište upisanom u sledeće listove nepokretnosti.
- LN br.294-KO Prijedor II, u obimu prava 3/180 u vlasništvu M.M.,
- LN br.307 – KO Prijedor II, u obimu prava 3/180 u vlasništvu M.M.
- LN br.357 – KO Prijedor II, u obimu prava 3/180 u vlasništvu M.M.
- LN br.651 – KO Prijedor II, u obimu prava 3/180 u vlasništvu M.M.

- stambenoj jedinici upisanoj u listu nepokretnosti LN br.2998 KO Budva, kat. par 507/4,P5, broj 22, površine 193 m². Stambena jedinica se nalazi u potkrovlju objekta u lameli A;

Od imaoaca M.P.T, JMBG 1004987215568, nastanjena u Budvi Ul. Dositejeva bb.člana porodiec- supрге osuđenog M.M.

Prava svojine u obimu 1/3 na nepokretnosti :

- stambeno –poslovnoj jedinici upisanoj u posjedovnom listu LN br. 2608 KO Tivat, br. parcele 3476;

Od imaoća P.I. nastanjen u Budvi ul. Žrtava Fašizma bb, člana porodice (brat P.I.) – srodnik po tazbini osuđenog M.M.

Prava svojine na nepokretnosti:

- stambenoj jedinici upisanoj u posjedovnom listu LN br. 3277 KO Budva ,br. parcele 2134, koja se nalazi na četvrtom spratu PD 20 površine 123 m2;

- poslovnom prostoru upisanom u posjedovnom listu LN br.3277 Ko Budva, br. parcele 2134, koja se nalazi na četvrtom spratu PD 21 površine 40 m2;

- Garažnom mjestu upisanom u posjedovnom listu LN br.3277 KO Budva, br. parcele 2134, PD 1 površine 18 m2;

Predmet je u Višem sudu u Podgorici zaveden pod poslovnom oznakom Kv.S br.164/17.

3. Specijalni državni tužilac je dana 20.11.2017.godine podnio zahtjev za trajno oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću Kti-S br.3/15, od imaoća, osuđenog M.S. osuđenog presudom Višeg suda u Podgorici Kvs br.69/16 od 21.09.2016.godine, zbog krivičnog djela zloupotreba službenog položaja putem podstrekavanja iz.čl.416 st.3 u vezi st.1 u vezi čl.24 i čl. 49 KZ CG, koje krivično djelo ie izvršeno na organizovan način.U ovom sudu formiran predmet KvS 231/17. Posljednje ročište je održano 06.03. **i sljedeće zakazano za 28.03.2018. godine.**

Prava svojine na nepokretnosti:

- stana površine 90 m2 upisanog u LN 1048 KO Budva, katastarska parcela 1736/1;

Od imaoća K.R, sa prebivalištem u Tivtu, ul. Marići bb, državljanin Crne Gore

Prava svojine na nepokretnosti:

Stambene zgrade površine 259 m2, voćnjak 2. klase površine 41 m2 i dvorušte površine 500 m2, upisane u LN 1511, broj/podbroj 1906 KO Budva, Babin do.

PREDMETI NOVINARA I MEDIJA

NAKNADA ŠTETE – TUŽENI NOVINARI I MEDIJI

U periodu 2011- 2017. godine, crnogorski sudovi ukupno su imali u radu 112 predmeta naknade štete po tužbi protiv novinara/medija. Riješena su 92 predmeta.

U 2018. sudovi imaju u radu 27 predmeta od čega su 7 novoprimljeni, a 20 je prenijeto iz prethodne godine. Riješena su 3 predmeta, od čega je u 2 djelimično

usvojen tužbeni zahtjev i dosuđeno po 1.000 eura, dok je u jednom predmetu tužbeni zahtjev odbijen. Postupak je u toku u 24 predmeta.

Tužbeni zahtjev usvojen je ili djelimično usvojen u 30 predmeta i ukupno dosuđeno 55,016,62€. U 25 predmeta tužben zahtjev je odbijen, u 32 tužba je povučena, 3 tužbe su rješenjem suda odbačene dok je u jednom predmetu postupak okončan rješenjem o apsolutnoj nenadležnosti suda a jedan sudskim poravnanjem (iznos od 500€).

U pogledu dosuđivanja nakanade štete postignut je napredak u pogledu ujednačavanja sudske prakse i visine dosuđenih iznosa štete. U svojim presudama sudovi se direktno pozivaju na Evropsku Konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim sloboda i praksu Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu.

Takodje, visina dosuđenih naknada štete usklađena je sa praksom Evropskog suda u Strazburu. Ukazati je da postoji trend pada prosječne visine dosuđene naknade sa 2.005€ na kraju 2015. godine, 1.945€ na kraju 2016. do 1.833€ na kraju 2017. godine.

Na osnovu člana 28 Zakona o sudovima ("Sl. list RCG", br. 5/02, 49/04 i "Sl. list CG", br. 28/08), Opšta sjednica Vrhovnog suda Crne Gore, na svojoj sjednici održanoj dana 29. 03. 2011. godine, donijela je sljedeći NAČELNI PRAVNI STAV“ Ukoliko nadje da postoji osnov odgovornosti novinara i medija sud odmjerava visinu pravične naknade zbog povrede prava ličnosti (ugleda, časti i dr,) vodeći računa o svim okolnosti konkretnog slučaja, a naročito: o značaju povrijedjenog dobra i posledicama koje su iz toga proistekle, trajanju duševnih bolova, cilju kome služi naknada nematerijalne štete, kao i tome da visina dosuđene naknade po pravilu treba da bude u skladu sa praksom Evropskog suda za ljudska prava, te da dosuđena naknada ne bude u iznosu koji bi obeshrabrujuće uticao na novinare i medije u obavljanju njihove uloge u očuvanju demokratskih vrijednosti društva.“

PREDMETI NAPADA NA NOVINARE I MEDIJE

Od 2014-2018. godine sudovi su imali u radu 19 predmeta napada na novinare i medije i svi su pravosnažno završeni. U 6 predmeta radilo se o prekršajnim postupcima koji su okončani odlukama kojima su okrivljeni oglašeni krivim i osuđeni na novčane kazne u iznosu od 100 do 600 €. Ostalih 13 postupaka bili su krivični i završeni su u 6 predmeta osuđujućim presudama kojima su izrečene kazne zatvora u trajanju od 3 mjeseca do 19 godina, u 4 predmeta uslovnim osudama, u jednom predmetu novčanom kaznom od 800€ i u dva slučaja oslobađajućim presudama.

KRIVIČNI I PREKRŠAJNI POSTUPCI PROTIV NOVINARA

Crnogorski sudovi su postupali u tri predmeta. U dva predmeta novinari su pravosnažno oslobođeni od optužbe za krivično djelo, odnosno prekršaj. U jednom specijalnom krivičnom predmetu u toku je postupak pred Višim sudom u Podgorici.

1. K.R. Optužnim predlogom novinaru stavljeno je na teret izvršenje krivičnog djela povreda tajnosti postupka iz čl.391 st.2 u vezi st.1 Krivičnog zakonika Crne Gore. Okrivljeni je pravosnažno oslobođen od optužbe za navedeno krivično djelo.

2. D.Ž. Protiv istog je pokrenut prekršajni postupak kod Suda za prekršaje u Podgorici, zbog odbijanja da postupi po naredjenju policijskog službenika. Okrivljeni je pravosnažno oslobođen optužbe, jer nije dokazano da je učinio navedeni prekršaj.

3. U predmetu protiv J.M. i još 13 lica pred Višim sudom u Podgorici - Specijalnom odjeljenju vodi se postupak zbog krivičnih djela – stvaranje kriminalne organizacije iz čl 401a st 2 u vezi st 1 u vezi st 6 KZ i neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga iz čl 300 st 1 KZ.

Protiv okrivljenog J.M. postupak za navedena krivična djela vodi se protiv istog kao izvršioca predmetnih krivičnih djela a ne kao novinara.

Okrivljenom J.M. pritvor je ukinut i izrečena mjera nadzora, povremeno javljanje u prostorije CB Podgorica i privremeno oduzimanje putne isprave - pasoša. **Naredno ročište zakazano je za 05.03.2018. godine.**

GRAĐANSKI PREDMETI RATNIH ZLOČINA

Svim žrtvama prisilnog nestanka ili njihovim porodicama u Crnoj Gori garantovan je pristup pravdi, kompenzaciji i reparaciji.

Svi predmeti naknade štete žrtvama ratnih zločina pred crnogorskim sudovima su pravosnažno riješeni. Ukupno je dosudjeno 5.714.656,20 eura naknade. Odbijeno je pet tužbenih zahtjeva, četiri postupka su obustavljena, dok je u 20 predmeta tužba povučena.

Povodom predmeta "Morinj" sudovi su donijeli 154 odluke kojima je pravosnažno usvojen tužbeni zahtjev i ukupno dosudjeno 1.485.510,20 eura. Jednom odlukom je odbijen tužbeni zahtjev, četiri postupka su obustavljena, dok je u šest predmeta tužba povučena.

Povodom predmeta "Deportacija" u ukupno 42 predmeta zaključeno je sudsko poravnanje kojim se tužena Država Crna Gora obavezala da tužiocima na ime naknade materijalne i nematerijalne štete isplati ukupan iznos od 4.135.000,00 eura.

Povodom predmeta "Štrpci" tužbeni zahtjev je pravosnažno usvojen u tri predmeta, od kojih je u dva ukupno dosudjeno 61.146,00 eura, a u trećem 4.200.000,00 dinara (oko 33.000,00 eura).

Povodom slučaja "Bukovica" u tri predmeta je odbijen tužbeni zahtjev.

Povodom slučaja "Kaludjerski Laz" u jednom predmetu je odbijen tužbeni zahtjev dok je u 14 predmeta tužba povučena.

PRAKSA EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA

Vrhovni sud Crne Gore je u saradnji sa AIRE Centrom iz Londona prvi u regionu izradio i nedavno javno predstavio Izvještaj o primjeni Evropske konvencije o ljudskim pravima u praksi Vrhovnog suda (januar 2015-jul 2017).

Izvještaj je izrađen i u sklopu projekta "Borba protiv zlostavljanja i nekažnjivosti i unapređenje primjene prakse Evropskog suda za ljudska prava na nacionalnom nivou koji finansiraju Evropska unija i Savjet Evrope, a sprovodi Savjet Evrope.

Posebna pažnja posvećena je usklađenosti prakse crnogorskih sudova sa praksom i standardima Suda u Strazburu u odnosu na mjeru pritvora, dužinu trajanja postupka, pristup sudu i slobodu izražavanja.

Na osnovu Izvještaja može se izvući generalni zaključak da sudovi u najvećem broju slučajeva obrazlažu odluke o određivanju pritvora u skladu sa praksom Evropskog suda. Prostor za unapređenje prakse kod određivanja pritvora je ograničen zbog činjenice da nijesu obezbijeđeni uslovi za elektronsko praćenje izvršenja mjera nadzora, kao alternativnih mjera u odnosu na određivanje pritvora.

Pritvor se najčešće određuje po pritvorskom osnovu – opasnosti od bjekstva. Može se zaključiti da su sudovi u Crnoj Gori unaprijedili praksu kod primjene međunarodnih standarda i obrazlaganja odluka o pritvoru. Ipak, uočeni su neki primjeri kada su sudije propustile da u prilog opravdanosti pritvora navedu konkretne, relevantne i dovoljne razloge, što predstavlja negativnu praksu.

Prijedlozi tužilaštva za određivanje pritvora često ne sadrže relevantne činjenice, vezane za postojanje osnovane sumnje i za pritvorske osnove, koje ukazuju na potrebu da se odredi ili produži pritvor ili su bez dovoljno činjenica i argumenata. Ipak, uočavaju se dobri primjeri odbijanja takvih neutemeljenih prijedloga.

U jednom broju analiziranih predmeta zapaženo je da se kod produženja pritvora daju isti razlozi kao u prethodnim rješenjima po kojima je pritvor trajao. Takva praksa nije u skladu sa stavovima Evropskog suda.

Iz izvještaja proizilazi da se prema presudi Evropskog suda u predmetu Vukelić protiv Crne Gore, kontrolni zahtjev u našem pravnom sistemu smatra djelotvornim pravnim sredstvom, što je rezultat ubrzanja sudskih postupaka i adekvatnog pristupa pri korišćenju ovog pravnog sredstva.

Kontrolni zahtjev je pravno sredstvo koje u punom smislu može da doprinese ubrzanju sudskih procedura, a uz to pitanje da li se stranka pravovremeno koristila ovim pravnim sredstvom može biti od značaja pri procjeni mjerila za odlučivanje po tužbama za naknadu štete zbog kršenja prava na suđenje u razumnom roku.

Evidentan je napredak kod odlučivanja o kontrolnom zahtjevu i u pogledu davanja razloga u odlukama o njegovoj osnovanosti.

U jednom broju predmeta zapaženo je da se pri odlučivanju o kontrolnom zahtjevu dosljedno ne poštuju mjerila od značaja za utvrđivanje opravdanosti dužine trajanja sudskog postupka, odnosno stavovi Evropskog suda.

Evropski sud je tužbu za pravično zadovoljenje u presudi Vučeljić protiv Crne Gore u načelu proglasio djelotvornim pravnim sredstvom, kao rezultat prakse Vrhovnog suda u predmetima po tužbama za pravično zadovoljenje.

Praksa sudova u pogledu shvatanja i primjene prava na pravično suđenje je unaprijeđena pod uticajem međunarodnih standarda u oblasti ovog prava.

Nacionalno zakonodavstvo u ograničenom obimu reguliše problematiku slobode izražavanja i upućuje na primjenu stavova i standarda iz prakse Evropskog suda, što nameće potrebu da se sudije u presudama o zaštiti slobode izražavanja pozivaju na te stavove i standarde.

Sudovi u Crnoj Gori u oblasti slobode izražavanja prate praksu Evropskog suda i nastoje da primijene zauzete stavove i uspostavljene standarde. Postoji vidan napredak u primjeni Konvencije na nacionalnom nivou u oblasti slobode izražavanja, koji je rezultat blagovremenog upoznavanja sudija sa presudama Evropskog suda u odnosu na Crnu Goru i drugim relevantnim presudama. Doprinos tome su dale aktivnosti koje se sprovode u okviru projekta za jačanje sudske prakse u oblasti slobode izražavanja i medija u Jugoistočnoj Evropi (JUFREX) i organizovani okrugli stolovi u okviru zajedničkog projekta Vrhovnog suda Crne Gore i AIRE Centra iz Londona uz podršku Britanske ambasade.

Vrhovni sud Crne Gore je od maja 2017. godine član Mreže najviših sudova koja je obrazovana je od strane Evropskog suda za ljudska prava sa ciljem razmjene informacija između Evropskog suda i najviših nacionalnih sudova. Informacije se odnose na praksu Evropskog suda, konvencijsko pravo i praksu, kao i na nacionalno pravo. Mreža okuplja najviše sudove država članica Savjeta Evrope koji ostvaruju saradnju sa Mrežom preko postavljenih kontakt osoba.

Sudije su informisane o mogućnosti korišćenja Baze evropske sudske prakse o ljudskim pravima koja je namijenjena zemljama Jugoistočne Evrope. Naime, kroz mjesečne preglede o praksi Evropskog suda za ljudska prava, sudije se svakog mjeseca podsjećaju da se na navedenoj internet stranici može naći prevod odabranih presuda.

Odjeljenje za praćenje sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava i prava Evropske unije pri Vrhovnom sudu Crne Gore je u februaru 2017. godine svim sudijama dostavio Uputstvo o formi pozivanja na presude Evropskog suda za ljudska prava u obrazloženjima presuda nacionalnih sudova radi pravilnog i

dosljednog pozivanja na presude Suda u Strazburu. Uputstvo je dostupno i na web stranici Vrhovnog suda.

U pogledu dosuđivanja nakanade štete postignut je napredak u pogledu ujednačavanja sudske prakse i visine dosuđenih iznosa štete. U svojim presudama sudovi se direktno pozivaju na Evropsku Konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim sloboda i praksu Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu.

Takodje, visina dosuđenih naknada štete usklađena je sa praksom Evropskog suda u Strazburu. Ukazati je da postoji trend pada prosječne visine dosuđene naknade sa 2.005€ na kraju 2015. godine, 1.945€ na kraju 2016. do 1.833€ na kraju 2017. godine.

APLIKACIJE PRED ESLJP

U 2017. godini Evropski sud za ljudska prava primio je 138 aplikacija ili 16% manje u odnosu na 2016. godinu.

Ukupno je u radu imao 250 aplikacija od kojih je 150 odbačeno kao nedopustivo, 80 je još uvijek u radu, dok je donijeto 19 odluka i to:

13 presuda protiv države Crne Gore

6 odluka u korist Vlade Crne Gore

Na dan 1.01.2018. godine pred ESLJP ukupno je bilo 56.016. predstavki.

Od 47 država, Crna Gora je sa 77 podnijetih predstavki na 32. mjestu. (u 2017. godini bila je na 33. mjestu).

Poređenja radi, Srbija je na 12. mjestu (939 predstavki), BIH na 14. (643), Hrvatska na 17. mjestu (499), dok su Makedonija i Slovenija na 20. (312 predstavki), odnosno 30. mjestu (123 predstavke). Najveći broj predstavki pred ESLJP ima Rumunija i to 9.909.

MEMORANDUMI

Vrhovni sud Crne Gore, kao najviši sud u državi, prepoznatljiv je po saradnji sa civilnim sektorom. Do 2017. godine saradnja je uspostavljena sa čak 10 nevladinih organizacija koje su, kroz realizaciju zajedničkih raznovrsnih projekata iz oblasti ljudskih prava, inicirale pozitivne promjene u sudskom sistemu. Trend saradnje sa civilnim društvom nastavljen je i u 2017. i 2018. godini kada su zaključena tri nova memoranduma o saradnji.

Takođe, Vrhovni sud je kroz memorandume uspostavio saradnju i sa drugim državnim organima i obrazovnim institucijama, pa su se našim partnerima u prošloj i ovoj godini pridružili Centar za posredovanje i Policijska akademija.

Memorandumi sa državnim organima i institucijama

Centar za posredovanje – 2017.

Cilj Memoranduma je unapređenje primjene pravnog instituta posredovanja kao alternativnog načina rješavanja sporova kroz omogućavanje da se u svim sudovima (osim u Osnovnom sudu u Podgorici i Privrednom sudu) obezbijede prostorije za korišćenje postupka posredovanja pokrenutih u toku sudskog postupka, organizuje nedelja medijacije u sudovima, podstiču sudije da primjenjuju institut posredovanja i edukuju o ovom pravnom institutu.

Policajska akademija – 2018.

Međusobna saradnja Vrhovnog suda i Policijske akademije podrazumijeva zajedničko organizovanje naučnih i stručnih skupova radi unapređenja nauke i prakse, usavršavanje kadrova u Akademiji i zajedničko učešće u radu na naučnoistraživačkim projektima od obostranog interesa. Akademija će obezbijediti učešće sudija Vrhovnog suda u nastavi, a koji će sa profesorima ove obrazovne institucije učestvovati u programima permanentnog obrazovanja polaznika.

Memorandum o saradnji je proizvod konstruktivne posjete direktora i polaznika Policijske akademije Vrhovnom sudu, u okviru „Dana otvorenih vrata“, održanog 25. decembra 2017. godine. Memorandum je zaključen je na neodređeno vrijeme.

Memorandumi sa nevladinim organizacijama

CEMI i CEDEM – 2017.

Svrha Memoranduma je predstavljanje osnova na kojima će potpisnici razmjenjivati informacije i zajednički raditi na realizaciji projekta "Reforma pravosuđa: Unapređivanje kapaciteta organizacija civilnog društva u doprinosu očuvanju integriteta pravosuđa", koji se realizuje uz podršku Evropske komisije (IPA sredstva).

Osnovni cilj Projekta je dostizanje višeg nivoa vladavine prava u Crnoj Gori. Specifični cilj Projekta je povećanje nivoa profesionalizma, efikasnosti i integriteta pravosuđa, kao i stvaranje mehanizama saradnje između organizacija civilnog društva i pravosudnih organa kako bi organizacije civilnog društva dale doprinos u reformama pravosuđa u Crnoj Gori i pregovorima Crne Gore s Evropskom unijom u okviru pregovaračkog poglavlja 23 Pravosuđe i osnovna ljudska prava.

Projektom je predviđeno praćanje najvažnijih sudskih predmeta u Crnoj Gori, uključujući i primjenu novih instituta kao što su sporazum o priznanju krivice i odloženo krivično gonjenje.

Udruženje roditelji – 2018.

Svrha Memoranduma o saradnji je predstavljanje osnova na kojima će Vrhovni sud Crne Gore i Udruženje Roditelji razmjenjivati informacije i zajednički sarađivati na implementaciji projekata i aktivnosti u oblasti unapređenja prava jednoroditeljskih porodica u Crnoj Gori.

Saradnja je predviđena i kroz izradu Pravnog i psihološkog vodiča za roditelje u razvodu i nakon razvoda, u pravnoj pomoći za rješavanje otvorenih pitanja jednoroditeljskih porodica kao što je prelazak granice i izdavanje dokumenata.

Cilj Memoranduma je obezbjeđenje najboljeg interesa djece i podrške za unaprjeđenje prava roditelja u Crnoj Gori i jačanje saradnje sudstva sa civilnim sektorom.

Zeleno srce – 2018.

Cilj memoranduma je ekološko prikupljanje kancelarijskog papira i elektronskog otpada.

Međusobna saradnja predviđa da se u prostorijama Vrhovnog suda, gdje se generiše najviše papirnog otpada, postave namjenske kutije za prikupljanje papira i da se elektronski otpad redovno predaje i odvozi u skladu sa propisima kojima se uređuje upravljanje ovim otpadom.

Potpisivanjem Sporazuma Vrhovni sud, kao društveno odgovorna institucija, daje puni doprinos realizaciji projekta „Zelena inteligencija - Prikupljanje elektronskog otpada i kancelarijskog papira“, postajući nosilac aktivnosti u podizanju svijesti zaposlenih i građana o značaju zaštite životne sredine.

BROŠURE

Brošure o organizaciji i sudskim postupcima

U saradnji sa nevladinom organizacijom Centar za demokratsku tranziciju u svim sudovima su postavljene info table sa brošurama koje građanima daju bliže informacije o organizaciji sudova, odgovornosti sudija, informacije o tome šta je krivični, parnični postupak i besplatna pravna pomoć.

Brošure su dostupne i na web stranici sudova.

Informator za svjedoke/oštećene žrtve krivičnih djela nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici i trgovine ljudima

U saradnji sa NVO Centra za ženska prava Vrhovni sud Crne Gore je u martu 2017. godine izdao dopunjeno i inovirano izdanje Informatora za svjedoke/oštećene žrtve krivičnih djela nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici i trgovine ljudima. Cilj Informatora je da pruži jasne i razumljive informacije o pravima i obavezama žrtava koje se pojavljuju kao svjedoci/svjedokinje u sudskom postupku u predmetima porodičnog nasilja i trgovine ljudima.

Informator daje odgovore na pitanja koja se tiču zaštite u sudskom postupku i podrške koju pružaju Službe za podršku žrtvama/ svjedocima. Ove službe postoje pri svim prekršajnim, osnovnim i višim sudovima u Crnoj Gori, pa Informator sadrži i kontakte odgovornih osoba kojima se svjedoci i žrtve mogu obratiti za informacije i podršku tokom postupaka u kojima su svjedoci/svjedokinje.

Novo izdanje Informatora predstavlja važan korak ka postizanju potpunijeg i efikasnijeg sistema zaštite žrtava i može se pronaći na zvaničnoj stranici sudovi.me.

PROJEKTI

EUROL II

Projekat Podrška Evropske unije vladavini prava II (u daljem tekstu EUROL II) trogodišnji je projekat koji je zvanično otvoren 24.11.2017. godine.

Finansira se iz sredstava IPA 2014, a sporovode ga Ministarstvo Italije (Sektor javne bezbjednosti, Centralni direktorat kriminalističke policije) kao glavni nosilac projekta. Ostali partneri u projektu su Vrhovni sudski savjet Republike Italije i Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova-Kriminalističko obavještajna služba Austrije).

Sveukupni cilj projekta je dalje jačanje pravosuđa i organa za sprovođenje zakona u cilju ispunjavanja kriterijuma za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji. Trajanje projekta je 36 mjeseci.

Projekat EURoL II sastoji se iz tri dijela koji su direktno usaglašeni i treba da postignu sledeća tri očekivana rezultata:

- 1.Povećana efikasnost pravosuđa (Ministarstvo pravde, sudovi i tužilaštva);
- 2.Osnaženi institucionalni kapaciteti i djelotvorna primjena zakona koji se odnose na borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije (Državno tužilaštvo, Uprava policije, Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma, Uprava za imovinu, Uprava carina, Poreska uprava);
- 3.Osnaženi kapaciteti planiranja/praćenja pomoći Evropske unije u sektoru vladavine prava, uključujući praćenje programa pomoći sektoru budžeta.

Ispred Sudskog savjeta i Vrhovnog suda imenovani su članovi Upravnog odbora, kao kontakt osobe za saradnju.

U decembru 2017. godine, u Briselu i Strazburu, organizovana je studijska posjeta OLAF-u, EUROJUST-u i EUROPOL-u. Crnogorska delegacija je primila važne praktične informacije o radu Olaf-a, Eurojust-a i Europol-a, koje predstavljaju solidan osnov za planiranje aktivnosti usmjerenih na intenziviranje saradnje s institucijama EU koje su posjećene, posebno preko oficira za vezu sa Eurojust-om i Europol-om. Studijska posjeta je doprinijela širenju znanja o ovim važnim institucijama EU i njihovim nadležnostima. Na taj način stvorena je kompletna slika i razjašnjena specifična uloga svake institucije i njenog instrumenta.

Horizontalni program Savjeta Evrope za Zapadni Balkan i Tursku

Horizontalni program Savjeta Evrope za Zapadni Balkan i Tursku, koji je svečano otvoren u novembru 2016. godine, stremi kreiranju i zaštiti pozitivnog okruženja, u kojem centralno mjesto zauzimaju vladavina prava, zaštita i promocija ljudskih prava i sloboda.

Kroz višebrojne organizovane edukacije tokom 2017. godine Program omogućava da crnogorski sudovi i sudije kroz edukaciju steknu dodatna znanja o borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije, primjeni prakse Evropskog suda za ljudska prava, netoleranciji prema zlostavljanju i kažnjavanju lica lišenih slobode, promociji politike antidiskriminacije i zaštite prava ranjivih grupa.

U 2017. godini su održane konferencije o ulozi predsjednika sudova u ostvarivanju principa nezavisnog i odgovornog pravosuđa, o harmonizaciji sudske prakse i usaglašavanju sa praksom Suda u Strazburu, na kojima su angažovani domaći i inostrani eminentni eksperti.

U okviru Horizontalnog programa crnogorska sudska delegacija posjetila je najviše pravosudne institucije u Holandiji i Portugalu u cilju razmjene iskustava u oblasti primjene i sprovođenja ocjenjivanja sudija i njihove odgovornosti u pravosudnom sistemu.

JAVNI OGLAS ZA PRIJEM PRIPRAVNIKA U SUDOVIMA

Vrhovni sud Crne Gore objavio je u novembru javni oglas za prijem 103 pripravnika u sudovima. Javni oglas za prijem pripravnika objavljen je za potrebe 22 suda.

Po prvi put javni oglas je objavljen saglasno Zakonu o pripravnicima u sudovima i državnom tužilaštvu i pravosudnom ispitu i Plana potrebnog broja pripravnika u sudovima na nivou Crne Gore koji se donosi na period od tri godine. Novina je da prijavljeni kandidati pored završenih četvorogodišnjih studija na pravnom fakultetu moraju imati i položen ispit za pripravnike za rad u sudovima i državnom tužilaštvu za koji uvjerenje izdaje Ministarstvo pravde.

Odluku o izboru pripravnika u sudovima donosi predsjednik Vrhovnog suda prema redosljedu utvrđenom na rang listi. Ako dva ili više kandidata na rang imaju isti broj bodova, prednost ima kandidat koji je pripadnik manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice, a ako su kandidati pripadnici manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice prednost ima kandidat koji ima veću prosječnu ocjenu na završenom fakultetu.

Na osnovu sprovedenog postupka na javni oglas primljeno je 43 pripravnika. (podnijete su 52 prijave, ali je devetoro kandidata izabralo da pripravnički staž obavi u državnom tužilaštvu po osnovu istovremeno objavljenog oglasa).

Za preostala upražnjena mjesta javni oglas će biti raspisan nakon što Ministarstvo pravde sprovede postupak polaganja ispita za pripravnike za rad u sudovima i državnom tužilaštvu.